

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á væsi? — Ívamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið

sosialurin

telefon 11820

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.

Heppin í kortspæli — óheppin í kærleika

Sjónleikur »Vanlukku Kortspæl« eftir D. L. Coburn
Týtt til føroyskt: Ásmundur Johansen
Leikstjóri: Jørundur Guðjónsson
Teskari: Elspa Petersen

Henda niðurstøðan ger áskoðarin sær beinanvegin, tá leikurin »Vanlukku Kortspæl« byrjar á pallinum, men so hvørt sum leikurin fer frá, so hómar ein, at so einfalt er tað kortini ikki sum í hesum fari, at bliva gaml.

Fonsia Dorsey og Weller Martin eru eldri fólk, sum av tí at tey eru gomul og fátæk eru koyrd á ellishim, ið tað almenna rindar fyri.

Hetta gongur fyri seg í Ameríku, og har er ikki serliga heppið at vera so fyrri, at tú ikki megnar at gjalda egna upphald, tá tú verður gaml. Tí noyðast tey bæði at taka tí takka við tí, sum tað almenna letur teimum.

Í Føroyum eru tey eldru betri fyrri, og hava uppihald meira menniskjanslig kor, tí her er tað ein sjálfvígja, at tað almenna tekur yvir, tá tú gerst gaml og óarbeiðsførur.

Uttan tó at sammeta Ameríku og Føroyar, sum vit í hesum fari ikki vilja kennast við, so noyðast vit kortini at ásanna, at munurin millum londini ikki er so stórur, sum vit helst vilja vera við.

Tey bæði gomlu Fonsia (Lina Larsen) og Weller (Flemming Samuelsen) leita út á svalina, tá tey í vitjunartíðini kenna seg uttanfyri, tí tey væl vita, at eingin

teirra fær vitjan. — Tey eru — hvør í sínum lagi — gloymd av børnum og familju.

Weller og Fonsia siga søgu sína fyrri hvørjum øðrum, og sum leikurin fer fram, þetta tey livissøgurnar hjá hvørjum øðrum sundur, sum tey hava greitt frá. Veruleikin er tann, at tað veruliga er so óhugnaligt at gera seg gaml og gloymd.

Ímyndin av hesum »strindbergsk« stríðnum er framúrskarandi myndað í kortspælinum, tey »spæla« veruligu livissøgurnar út móti hvørjum øðrum. Har liggur hópin av alvarsemi í leikinum, at tað veruliga er so óhugnaligt at gera seg gaml og gloymd.

Hesi bæði gomlu hava heldur ikki vøkur minni frá hjúnarlag og dögum hjá børnunum, sum ta tey eru vordin vaksin, ikki hava brúk fyri foreldrum sínum. Sonur Fonsia, tí hon royndi at halda sonin frá pápanum, sum var farin frá mammu og barni, og Weller, tí kona hansara hevði tikið tey trý børnini við sær, tá hon slapp sær úr hjúnalagnum.

Í USA er lætt at sleppa frá hjúnafelaga, um tær ikki hóar, at børnini skulu hava samband við hin partin. — Tú flytur bert til okkurt annað land!

Tú tryrt ikki tinum egnu eygum og oyrum, at tað veruliga skal vera so torført at bliva gaml, eftir at hava stríðst eitt heilt liv.

Pallurin í leikinum »Vanlukku Kortspæl« er væl myndaður, við einstáttaðum ljóskeðalum, sum ikki víka seg av staðnum, meðan leikurin fer fram. Tú fært rætti-

liga ímyndað hvussu ótoliliga litið stovnsbúgvarnir hava at taka sær til. Bert innantómt undirhald av sangkorum og litið yrkislaerdum gandakallum, er tað, tey hava í boði, um tey skulu uppliva annað enn at sova og eta.

Weller leiðist av livi sínum á ellisheiminum og sigur einstaðni í leikinum um stovnsbúgvarnir, at tey eru »andaliga deyð« og myndar hetta sum »eina røð av rukkutum eplum«!

— Hetta má sigast at vera ein ómenniskjanslig ástanna av, at hann sjálvur er gjørdur til eina veru, sum ongur persónligar eginleikar hevur eftir. Kalt og kensluleyst, men kortini veruleiki fyrri stórum portum av menniskjuni, — bæði í USA og aðrastaðni.

Fonsia sigur Weller ein dagin á svalini, tá tey spæla kort, at hon heldur vildi verið á tí prestbyrianska ellisheiminum. Weller spyr hana, hvi hon so fór hagar ástaðin? — Fonsia sigur, at ein tá átti at geva samkomuni har alt tað ein átti av ognum og peningi.

Weller spyr uppáftur, hvi Fonsia ikki lat teimum alt, tá hon so fegin vildi sleppa á ellisheimið har?

— Fonsia svarar, at hon ikki legði í at lata prestbyriansku samkomuni alt hon átti! — Seinni fingur áskoðarnir í Sjónleikarhúsinum fræin av, at Fonsia ikki átti nakað at lata, men hóast hon hevði verið limur í samkomuni eitt langt liv, so var menniskjansligi næstrakerleikin ikki so stórur, at henda samkoma hevði plass fyri limum, sum ikki kundu gjalda fyri seg.

Leikurin kann sigast at vera ógvuliga svartskygdur og litið upplivandi at fáa innlit í einstáttaðu tilveruni hjá hesum báðu gomlu, og

Eftir fyrstuframförluna vóru handaði blómur, eins og leikstjórin Jørundur Guðjónsson eisini kom á pallin.

Eftir hetta fingi Lina Larsen og Flemming Samuelsen handað gávur í samband við at tey hava arbeitt í Sjónleikarfelagnum í 25 ár.

Oliver Næs, form. í Sjónleikarfelagnum, takkaði Lina og Flemming fyrri listarligt samstarv í felagnum, sum eisini varð komið sjónleikarfeløgum á byggunum til góðar

hetta gevur okkum, sum í dag eru virkin og í tí støðu, at vit kanska ikki hava stundir at leggja til rættis egnu ellisár, nakað at hugsa um.

— Samfelagsliga dytta vit okkum ikki, at skera niður og halda aftur, tá okkara eldru, sum hava bygt hetta samfelagið upp, skulu hava røkt og innivist. — Hvat hugsaðu okkara politikarar, tá teir sóu leikin? — At tað ikki stóð so illa til hjá okkum? — Kortini mugu vit ásanna, at tey eldru ikki vera spurð ella tikið við uppá røð, tá figgarætlanir verða lagdar. Teyldru kenna tað helst eisini sum manninkandi, at koma fram í ljósmála, og sýna fram teirra einsemi og trupuleikar. Tey kunnu lætt á henda hátt kenna, at tey sjálvi hava skyldina fyri, at so er vordið.

Um Lina Larsen og Flemming Samuelsen er at siga, at tey bæði leiktu listarligt hetta kvöldið. Hóast tað er

ein hópur av kortspæli, til svar og aftursvar, sum helst er ótrúliga mótumikið og torført at halda skil á, so klárðu tey bæði megna leikfólkinu hetta til fulnar. Onkuntið kendist tey ráðleys í hesum, men tað er helst ein spurningur um ótryggleika við fyrstu framförluni, sum helst er burtur, tá tey í vikuskiftinum aftur fara á pallin í Sjónleikarhúsinum.

NB: Í útlondunum tosa sjónleikarar ofta um, hvørt tað listarliga kann verjast, at t.d. sjónleikarar spæla leikpartar, har teir eru naknir á pallinum. Á okkara leidum er tiltikið ikki komið fyrri enn, men viðvíkjandi leikinum hesaferð var, at leikarnir nýta nógvur illbønir. Tað ljóðar ógvusligt, tá Lina Larsen svørir við, men so væl dugdi hon, at tað má sigast at vera listarligt umberandi í hesum fari.

Viðvíkjandi Flemming Samuelsen, so myndaði hann frálíka væl henda gamla mannin, Weller, sum hann í skapi fullkomiliga leikti seg inn í. At hann áður hevur sitið við spælikortum í hondini, sást skiliga, og var í hesum fari ein fragd at eygleiða. Hetta var just myndin av einsamalla manninum, sum hóast hann ikki var nakar heppin kortspællari, so hevði hann vant sær um handfaringina av hesum. At Lina (Fonsia) var heppin í kortspæli, hóast óheppin í øllum øðrum færum í livinum, gjørdi sorgarleikurin so mikið torført at góðtaka.

Ein frálík framförla, sum leiklistarliga var heppið fráfráði frá leikstjóranum Jørundi Guðjónsson, men sum heldur ikki hevði eydnast so væl, um ikki just Lina og Flemming vóru á pallinum.

ummáli:

dagny joensen

er sagnmenni úr tí norska fjallalendinum. Heilt vanligur var hann ikki, sigst. Hann var ævintýrari og droymari, og altíð segði hann seg hava verið uppi í teimum hend-ingum, sum fólk søgdu vóru farnar fram í »gomlum dögum«.

Skaldið HENRIK IBSEN

skrivaði í 1867 eina dramatiska yrking (yrking í sjónleikaformi), og hann bygdi fyri ein part á tær gomlu sagnirnar.

Henda myndasøgan er ein aftursøgn av yrkingini. Sumt er lagt burtúr, okkurt er lagt aftur. Teir, ið her siga søguna av nýggjum, eru norðmenninir Per Opoin (tekstir) og Arne Överland (myndir).

Abyrgdarutgevari er cand. jur. B. Mosby Jespersen, redaktørur. Copyright DAGBLADENES PRESSE-TJENESTE, Copenhagen.

Henrik Ibsen, ið livdi frá 1828 til 1906, er størsti sjónleikaríthøvundur síðan William Shakespeare. Hann verður mettur sum størsta skaldi í nýggjari tíð.

Langt burtur frá heimlandinum, á teirri sólgyltu, ítalsku oynni Ischia, skrivaði Henrik Ibsen um skroggaran úr tí norska fjallalendinum, sum gjørdist ævintýrari, ferðagarpur og heimsborgari; men sum at enda kom heim aftur til fjøllini, til ta kvinnuna sum altíð hevði elskað hann.